

Rijksoverheid

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

 Beleidskompas

Wie zijn belanghebbenden en waarom?

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

Op 16 november 2022 is de digitaaldienstenverordening (Digital Services Act, hierna: DSA) in werking getreden. De DSA bevat belangrijke nieuwe regels voor aanbieders van online tussenhandeldiensten, zoals online platforms. De regels zijn ook van belang voor de gebruikers van die diensten, wiens rechten de DSA beoogt te beschermen. De DSA is verder relevant voor handelaren, mediadiensten, rechthebbenden, maatschappelijke organisaties, meldpunten en nationale autoriteiten.

Het onderhavige wetsvoorstel wijst de Autoriteit Consument en Markt (ACM) aan als digitaaldienstencoördinator en toezichthouder op het grootste gedeelte van de DSA. Ook de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) krijgt toezichtstaken. Het wetsvoorstel voorziet hen van de benodigde bevoegdheden en bevat daarnaast bepalingen over de samenwerking en gegevensuitwisseling tussen beide toezichthouders. De inhoud van het wetsvoorstel is direct van belang voor hen. Het wetsvoorstel heeft ook gevolgen voor de partijen die op grond van de DSA gecertificeerd of aangewezen kunnen worden door de digitaaldienstencoördinator: entiteiten die de status van betrouwbare flagger willen aanvragen; onderzoekers die de status van erkend onderzoeker willen verwerven en buitengerechtelijke geschillenbeslechtsingsorganisaties die gecertificeerd willen worden.

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

Alle hierboven genoemde partijen beschikken over relevante kennis en ervaring.

- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

De toezichthouders, waaronder (maar niet beperkt tot) de ACM en de AP als beoogde toezichthouders zijn vanaf een vroeg stadium betrokken om te bekijken hoe het toezicht op de DSA het beste kan worden georganiseerd. Ook is gesproken met andere belanghebbenden, zoals onderzoekers, buitengerechtelijke geschillenbeslechtsingsorganisaties en industrieverenigingen. Door het wetsvoorstel te consulteren, worden ook de overige belanghebbenden in staat gesteld om hun visie te geven.

1. Wat is het probleem?

Hulpvragen

- a) Wat is het probleem?

De lidstaten voeren in toenemende mate nationale wetten in, of overwegen dat te doen, waarbij zorgvuldigheidseisen worden gesteld aan aanbieders van tussenhandeldiensten

wat betreft de manier waarop zij illegale inhoud, online desinformatie of andere maatschappelijke risico's moeten aanpakken. Dit heeft een negatief effect op de interne markt.

b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

Sinds de vaststelling van de richtlijn elektronische handel in 2000 (richtlijn 2000/31/EG) zijn veel nieuwe en innovatieve tussenhandeldiensten ontstaan, waaronder online platforms, sociale netwerken en online marktplaatsen. Deze diensten hebben het dagelijks leven van de Unieburgers en de manier waarop zij communiceren, verbinding maken, consumeren en zakendoen, aanzienlijk veranderd. Tegelijkertijd brengt het gebruik van nieuwe en innovatieve tussenhandeldiensten en de grote rol die zij spelen in het dagelijks leven van mensen, ook nieuwe maatschappelijke risico's met zich mee, zoals de verspreiding van illegale inhoud en online desinformatie.

c) Wat is de omvang van het probleem?

De verschillen in nationale wetgeving hebben een negatief effect op het vrije verkeer van diensten in de Unie, gegeven het inherent grensoverschrijdende karakter van het internet.

d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

De richtlijn elektronische handel (richtlijn 2000/31/EG) bevat een horizontaal kader van voorwaardelijke aansprakelijkheidsvrijstellingen voor aanbieders van tussenhandeldiensten. Deze richtlijn bevatte geen zorgvuldigheidsverplichtingen voor tussenhandeldiensten. Gezien de verschillen bij de omzetting en toepassing van de richtlijn op nationaal niveau en het feit dat verschillende lidstaten in toenemende mate wetten invoerden waarin zorgvuldigheidseisen werden gesteld aan tussenhandeldiensten, werd het noodzakelijk geacht om het bestaande kader voor tussenhandeldiensten te moderniseren, uit te breiden en in een verordening op te nemen.

e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Het negatieve effect op het vrije verkeer van diensten in de Unie blijft bestaan en wordt waarschijnlijk groter, als de rol van deze diensten toeneemt en er nieuwe diensten ontstaan en er meer nationale wetten worden gemaakt.

2. Wat is het beoogde doel?

Hulpvragen

- a) Wat zijn de beleidsdoelen?

Het doel van de DSA is te zorgen voor een veilige, voorspelbare en betrouwbare onlineomgeving, waarin de verspreiding van illegale online-inhoud en de maatschappelijke risico's die de verspreiding van desinformatie of andere inhoud met zich kunnen brengen, worden aangepakt, en waarin de in het Handvest verankerde grondrechten doeltreffend worden beschermd en innovatie wordt vergemakkelijkt.

Doel van het wetsvoorstel is om bij te dragen aan een effectieve uitvoering van de DSA in Nederland en daarmee aan het behalen van het doel van de DSA.

- b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\) en brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

Met name aan SDG 9, maar ook aan SDG 5, 8, 10 en 16.

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

Hulpvragen

- a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

De DSA vergt uitvoering van de DSA door de lidstaten. Lidstaten zijn gehouden om een één of meer bevoegde autoriteiten aan te wijzen voor de uitvoering, het toezicht en de handhaving van de verordening. De verordening schrijft dwingend voor welke uitvoeringstaken deze autoriteiten moeten uitvoeren en over welke bevoegdheden voor toezicht en handhaving zij moeten beschikken. De verordening vereist dat de aangewezen autoriteiten hun taken en bevoegdheden volledig onafhankelijk moeten kunnen uitvoeren.

- b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

Kansrijke beleidsopties voor het aanwijzen van een autoriteit zijn bestuursorganen die hun werkzaamheden volledig onafhankelijk uitvoeren en wier bestaande wettelijke taken en aanwezige kennis aansluiten bij het doel en de inhoud van de DSA. Gezien de eis van volledige onafhankelijkheid ligt het in de rede dat dit een zelfstandig bestuursorgaan (hierna: ZBO) is. Als er geen geschikte bestaande ZBO is, zou de oprichting van een nieuwe ZBO kunnen worden overwogen. De aanwijzing van de volgende bestuursorganen is overwogen: de ACM, de AP en het Commissariaat voor de Media. De oprichting van een nieuwe ZBO is niet overwogen.

- c) Wat is de beleidstheorie per kansrijke beleidsoptie?

n.v.t.

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

Hulpvragen

a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

De verschillen in de gevolgen per beleidsoptie zijn beperkt, omdat de verordening verplicht tot het aanwijzen van één of meer bevoegde autoriteiten. Het verschil in gevolgen is beperkt tot hoe effectief het betreffende ZBO zijn taken kan uitvoeren, gegeven zijn aanwezige kennis en expertise en andere wettelijke taken. Als er meer dan één autoriteit wordt aangewezen, dan verplicht de verordening tot nauwe en doeltreffende samenwerking bij hun taken.

b) Welke verplichte toetsen zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten?

- Uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoetsen (UHT's) door de beoogd toezichthouders - loopt parallel aan de consultatie.
- Adviesaanvraag Raad voor de Rechtspraak - loopt parallel aan de consultatie.

5. Wat is de voorkeursoptie?

Hulpvragen

a) Wat is het voorstel?

In het wetsvoorstel wordt de ACM aangewezen als digitaal dienstencoördinator voor de toepassing van de verordening en als toezichthouder op het grootste deel van de verordening en de AP als andere bevoegde autoriteit, voor het toezicht op twee verboden op het gebruik van profilering voor het tonen van reclames op online platforms.

b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- [Doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#);
- Uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [doenvermogen](#), [regeldruk](#) en [handhaving](#));
- Brede maatschappelijke impact?

De verwachting is dat deze ZBO's de hen opgedragen taken die voortvloeien uit de DSA doeltreffend en doelmatig kunnen uitvoeren, gegeven de bij hen aanwezige kennis en expertise en hun andere wettelijke taken.

Er is rekening gehouden met de uitvoerbaarheid voor deze partijen door hen bij de totstandkoming van het opstellen van dit ontwerp wetsvoorstel te betrekken. Ook zijn zij gevraagd om uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoetsen (UHT's) uit te voeren. Bij het vormgeven van de onderzoeks- en handhavingsbevoegdheden is ook rekening gehouden met de doeltreffendheid en doelmatigheid en uitvoerbaarheid voor de toezichthouders. Zo ligt het primaat van de handhaving van enkele open normen uit de DSA in individuele gevallen bij de civiele rechter en kan de toezichthouder optreden bij overtredingen met een meer systemisch karakter (zie de artikelen 2.3, tweede lid, en 2.4, tweede lid, van het ontwerp wetsvoorstel).

c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

n.v.t.

d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

Dit wetsvoorstel doorloopt het normale wetgevingstraject en wordt gepubliceerd voor openbare internetconsultatie. Het onderhavige wetsvoorstel voorziet niet in een evaluatie. De DSA die daaraan ten grondslag ligt voorziet wel in regelmatige evaluatie en verslaglegging.